

NOVINE SLOVENSKE KRAJNE

Sveta meša za naše izseljence v Franciji.

Seja odbora Družbe svetoga Rafaela za Slovensko krajino. — Sprejem domaćih, ki majo svoje v Franciji, ino teh sporočil za izseljence. — Odnos g. Camplina v Francijo.

Februar 3. je povabo dosta ljudi v Soboto. Tiho se je pripravljalo slovo g. Camplina od doma, pa vendar je slovesno to postalo. Na stotine ljudi je bilo navzočih pri njegovi svetovi meši, štero je službo te den v sobočki farnoj cerkvi za naše izseljence v Franciji, ka ga dober Jezus, vecni Pastir pomore, da bo po njegovom zgledi iskao i rešavao raztepane sinove i hčeri Slovenske krajine v Franciji i da njim bode vu vseh, duševnih i vremenitih težavaj na pomoč. Med popevanov svetov mešov je lepo spevao i krasno orglao g. Tuš.

Po svetov meši so se zbrali odborniki Družbe sv. Rafaela i člani z nešterimi gosti na sejo v Delavskom domu. Navzoči so bili sledeći gospodje: dr. Klar Franc, narodni poslanec lendavskoga sreza, dekana Krantz Jožef i Jerič Ivan, župnik sobočki, Vojkovič Jožef, gimnazijski katehet, Šostarec Alojzij, lendavskiva kaplana Halas Daniel i Koren Ivan, ravniteo Martinišca Vogrin Štefan z prefektom, Vogrinčič Franc, Bejek Ivan, sebešćanski plebanos, podpredsednik Družbe, Kerec Franc, vodja borze dela, Maučec Josko, profesor, predsednik Družbe, Kieki Jožef i g. Camplin Ivan, izseljenski duhovnik za Francijo.

Odbor je vzeo na znanje poročilo predsednikovo i se spusto s pravov gorečnostjov v razpravo, kak naj dela versko, narodno, prosvetno i karitativno naš izseljenski duhovnik med našimi izseljenci v Franciji, naj so to katoličanci ali evangeličanci. Vsem naj ide na pomoč, kda se njim kakša krivica godi. Soglasno sprejeti sklepi se bodo poslali na meročajna mesta, da se pomore našim izseljencom v Franciji i povsod širom sveta, kda si morajo služiti kruh, šteroga njim rojstna zemla nemore dati.

Gospoda Camplina je veliko število ljudi obsipalo z raznimi naročili za svoje v Franciji, ki do vsem šli na roko, kak do li najbole mogli.

Gospod Camplin so določili svoj odhod v Francijo na denešnje nedelo, to je za 13. februar. Sprevajala jih pa bodeta predsednik družbe z g. Jerič Ivanom, dekanom, članom odbora.

Za slovo g. Camplin Ivani.

Odhašaš. Daleč odhašaš. Pastir bodeš. Pastir za jezere i jezere ovc, ki so razstepene po celotni Franciji. So med njim vnože zdrave. Da zdrave ostanejo, je moraš hraniti i napajati.

Vnože so pa že ranjene. Vračiti boš je mogeo. Vrastvo različno boš njim mogeo vlevati v rane, zato ka so različni betegi obiskali sirotike. Strašni betegi.

Mrtve ležijo tudi že vnože. Ne so ešče zakopane, mrtve so i se njihovi sovražniki pripravljajo na njihov sprevod. Oživi je z močjov, ki ti jo je Odrašenik dao. Poklekni k njim i vlej svojega oživljajočega duha v nje, da se njim srce začne gibati, da začno ljubiti Boga. Vmrle so, ar so lubezen do Boga stirale z svojega srca. Vlej njim jo nazaj, da oživijo i se veselijo življenja. Brez lubezni Bože nega življenja.

Največ ovčic Slov. krajine je pa v nevarnosti v Franciji, da zgubijo zemeljsko i večno blaženost. Vucje krožijo okoli njih, da bi je razrgali: mlačnost tamošnjega naroda, štera se norčari iz njihove pobožnosti, — slabi zgleidi, — zapelavanje nedužnih —; najbole pa strašen sovražnik Boži, komunizem, ki je najšeo v našem domacini svojega vernoga zaveznika, da bi potom matrne reči

vmoro duše naših ovčic v Franciji. Reši je nevarnosti. Pokaži njim, da poleg zemeljske sreče, štero je Bog steo dati vsikdar nam, i ešče šče dati, je največja sreča duše, njena lubezen, njena nevtepenost. Povej njim, tem, ki so v nevarnosti, da nemore ljubiti tisti, ki sovraži življenje duše, Boga, da nemore osrečiti človeka ničče, ki nema te sreče, da bi vživalo v mirnoj vesti blaženost Kristušove vere. Povej njim, naj ne verjejo vukom, ki se za ovce i pastere izdajalejo; povej njim, da, ki sovraži samo ednoga duhovnika, vse sovraži i ka je najnevarnejša zanka, če povdarja prijateo hudojnoga duha v komunizmu, da poštuje i poštvati žele mlade duhovnike, ne pa stare; — ar hujskarija proti starejšim duhovnikom bo prinesla mladom pokolenju prekletstvo. Kajti štrta zapoved nam jasno zapovedava, da stariše, naprejpostavljene moremo vse poštvati i ljubiti, ne gledoč nato, so stari ali mladi. Zato pa, kda se komunisti za ništerne mlade zavzemajo, delajo to samo zato, da ovce preslepijo, da ve neverjete niednomi duhovniki. Da če je stari ne vreden poštenja, ki je prestao vse borbe življenja i ostao nevraženi i nevtepeni v svojoj dušnoj vesti, če se te nesme poštvati, kak lejko

bo sledkar obrniti meč, teisti meč sovraštva, šteri je stare častitlive borce rano, na mlade, od šterih de gučao komunist, da s svojim življenjem ne so pokazali tej, da znajo ljubiti, se znajo boriti, najmenje pa ešče ne pokazali, da znajo tudi zmagati. Razkrinkaj hudojnijo, da ne premoti tvojih ovčic. Povej njim jasno: jaz mladi duhovnik, v starejših duhovnikaj vidim svoj zgled, kakši duhovnik morem biti. Ki teh starejših Kristušovih borcov ne poštuje, zavrže nas mlade vse tudi, ar vsi, mladi i stari smo ednoga istoga Kristuša namestniki.

Vsem postani vse. Moli za vse. Pomagaj vsem. Mej za vse edno srce, Kristuši spodobno srce, da ž njim i v njem i po njem vse pripelaš v njegovo Presveto Srce! Sveti Rafael naj ti sprosi pomoč svete Družine, kda poštuješ v tujino, kak je ta potovala i srečno prišla do cila. Sveti patroni Francije: Dionizij, Ludovik, Martin, Blanca, Marjeta, Ivan Vianney, Jezusekova Trezika, Francisek Regis i Saleški pa ne šteti drugi, naj ti stojijo ob strani, da svoj namen v obilnosti dosegneš, da posušiš vsako skuzo i razveseliš vsako dušo. Bog te živi, vodi i blagoslavlja!

TSJ.

Skrbna mati.

Hudobni, pokvarjeni ljudje, po navadi protiversko razpoloženi ali pa — ka je dnesden ešče bole moderno — „rdece pofarbani“, se radi zaganjajo v Cerkev. V oči njej mečejo, da nema socijalnoga čuta, da ne podpira siromaške i potučene v njihovej borbi, da celo drži s kapitalisti (bogataci) itd.

Braniti Cerkev od teh napadov je nepotrebno. Nepristranska zgodovina je najboudki i najpravicnejši sodnik vsem hudobnežom. Potrebno pa je vnoгим, šteri v svojoj nepovučenosti i lejkovernosti nasedajo priično nastavljenim zankam neprijateljev Cerkev, — odpreti oči — da vidijo istino.

Leta 1868. je ženevski škof Mermillod v imeni potlačena delavca izreko pretreslivi govor: „Jaz sem zozido vaše palače; jaz sem okinčao vaš svatovski stô; moja hči je izvezala okrase vaših žen. Srečni ljubimci veselja i sreče, jaz delam vsaki den za vas; po noči nemam počinka, a nedela mi ne prinaša svojega sladkoga i zveličavnoga odmora. Od moje delavnice, gde se moje suze mešajo z znojom za vaše vese-

lice, pa do priproste barake, gde moji nemajo nikaj drugoga, kak redki i bridki kruh, hodim semota i nindri ne najdem Previdnosti, štera mi bo prešela bitje mojega srca i vlase na mojoj glavi, niti Kristuša, da mi pomiri i okrepi dušo!“

To je tisti neizprosni glas, šteroga Cerkev skoz stoletja glasi ljudem, da se zakon od bratstva mora izražavati ne samo v rečaj, nego v delaj, v ustanovaj. Pa niti dnes ne meseca, skoro niti tedna, da se ne bi čuo takši glas. Kelko jih je čulo te pretreslive reči? Kelko jih v istini globoko zna, da se tudi v najmenjšom fabričkom ali vuličnom kotu nahaja brat, za šteroga vsaki odgovarja pred Bogom?

Vnogi so vendar čuli te proseči glas. Zgodovina katoličanskoga sveta je cela popisana z deli vnoгих katoličanskih močjov, šteri so znali dati kak odgovor na te glas svoje — življenje. Na čeli ljudske zgodovine se zdi-gavle slavni kep sina katoličanske Cerkev „Gospoda Vicenca“, (Sv. Vincenc Pavelski), preprostoga pastera z gor, katoličanskoga nabavlača življenjskih potrebščin, šteri je v dnevaj nevole, nereda i prepadanja znao v življenje izvesti katoličanski zakon vsmilenja i pravičnosti.

Od praktičnih svetnikov pa do največjih katoličanskih mislecev je veliko število onih, šteri so bili verni tomi glasi. Jaki krivično i neresno je očitati Cerkv, da nikaj ne je napravila. Kritiziranje Cerkev i njenih članov največkrat izhaja iz velkoga nepoznavanja katoličanske stvarnosti i pravoga razumevanja socijalne delavnosti kak tudi iz ešče vekšoga nepoznavanja vsega

onoga, ka se je že doseglo. Nereditko pa se k tomi priključuje — hudobija.

Okrožnici sv. Oče „Rerum novarum“ i Quadragesimo anno“, krasniva dokumenta, šteriva vnogi jako malo poznavajo, sta iznesla najčednejše i najvažnejše sodbe od največjih socijalnih pitanj. Leon XIII. je ne čakao, da bukne komunistična revolucija, da s prstom pokaže na „nezasluzeno“ nesrečno i nevolno stanje, v šterom se nahajajo nižji razredi. A Pij XI. se je brez strahü postavlo proti malomi številni bogataci, šteri vživajo skoro vse koristi i dobrote, štere prinaša vnožina modernih iznajdb — a za ogromno vnožino delavcov, šteri so prišli v obvični položaj i zaman se mučijo, da pridejo iz njega.

To, da komunisti očitajo Cerkv i katoličancem, da neso vdani socijalnoj skrbi, gubi vsakšo vrednost pred svedočanstvom dokumentov Cerkev v tom pitanju. Trbe samo meti dobro volo i ne zapirati oči pred njimi. Cerkev je proglasila dostojanstvo dela. Obveznost, da vsi morajo služiti kruh v znoji lica svojega — stoji že od stvorenja sveta. Znani napis na zidovaj Moskve — ognjišča komunizma — prinaša reči sv. Pavla: „Što ne dela, naj ne je.“ Cerkev je bole sovražila kapitalizem, kak pa kakšisteč revolucionarni boljševik. I če poglednemo, ka so delavci dosegli, kak: omejenje delovnih vör, odpravo dela za deco, plačene dopuste, zaščito delavcov, sindikalno pravico — najdemo v katoličanskoi cerkvi največ odločnosti za izvojuvanje teh pravic. Katoličanstvo je dalo dostojne odgovore na vse ono, ka se ne sme. Svet, v šterom bi zmagala katoličanska načela, bio bi pravičen, pomirjen...

Grački Vili.

Gibanje ljudstva v lendavskom dekanati leta 1937.

Župnija	Število vernikov v župniji	Rojenih	Mrtvih	Zdanih	Pristop iz štere vere v katoličansko	Izstop v štero vero iz katoličanske	Opombe
Sv. Marija v Turnišči	4803	104	94	26	—	—	—
Sv. Katarina v Lendavi	11085	192	138	66 domačih 154 tujih	Iz evangeličanske 2	V pravoslavno 2	Obhajil 27740
Sv. Ladislav v Beltincih	8500	238	129	44	—	—	—
Vnebohód Gospodov v Bogojini	2717	47	43	9	—	V pravoslavno 1	—
Sv. Križ v Črensovcih	4980	142	181	22	—	—	—
Sv. Jakob starejši v Dobrovniku	3813	85	72	14	Iz evangeličanske 1	Mati z dvema detetoma v evangeličansko 3	—
Ekspozit. presv. Srca Jezušovoga v Polani	1920	40	30	10	—	—	—
Ekspozitura sv. Petra in Pavla na Hotizi	920	31	17	1	—	—	—
Skupno 879 604 Več rojenih kak mrtvih 275 duš.							

Vüpahte se, vlagatelje.

Že smo vam javili, da mammo obečano od Priv. Agrarne Banke, da dobimo en deo tistih peněz nazaj, štere zaščiteni dužniki plačujajo toj banki. Zvün toga je že podpisana uredba, da nam posodi poštna hranilnica polovico tistih peněz, keliko mammo dobroimetja pri njej. Tak dobijo dužniki znova cenejše posojilo, njihove obresti pa vlagatelje.

To bo pri vseh peneznih zavodaj, posebno pri naših kmečkih posojilnicaj. Naša banovina je razpisala posojilo i vekši deo toga je podpisala Poštna hranilnica. Na te način je taki prišlo 63 milijone Dinarov v Slovenijo. Ne dobijo totti vlagatelje vse vloge vö, a pomali pa le teliko, koliko potrebujejo. Vüpanje mejmo, vse se reši.

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina. Letna naročnina v državi 30 Din., mesečno 2:50 Din., v inozemstvu 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na skupni naslov pri širitelaj v državi je letna naročnina 24 Din., mesečna 2 Din. — Plačati se mora naprej. Štev. položnice 11806. Rokopisi se ne vračajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din., i tak niže. Poslano i med tekstem vsaka reč 2 D., mali oglasi do 10 reči 5 Din., viševsaka reč 1:50 Din.

Nedela po Treh Krali šesta.

Evangelij (Mataj 13.) Tisti čas je pravo Jezus prišlo eto: Spodobno je Kraljestvo nebesko k mustar-skomu zrnju, štero je vzeo človek i pose-ao je v svojo njivo; štero je tui najmenše med vsem semenjem, gda pa gori zraste, vekše je od vsega zel-jenja i drevo bode, tak da fiuce nebe-ske prihajajo i prebivajo na njegovi vejki. Drugo prišlo je njim pravo: Spodobno je Kraljestvo nebesko k kvasi, šteroga je vzela ženska i zmejsila ga je v tri drevenke mele, dokeč se je vse skvasilo. Eta je vsa gucao Jezus v priklaj vnožini, i brezi priklaj je nej gucao njim, da bi se spunilo, ka je poyedano po proroki govorecem: od-prem v priklaj vsta moja, v povem skrita od začeta sveta.

Bože kraljestvo na zemli je sv. kat. Cerkev. Zakaj je to kral-jestvo spodobno kvasi? Malo kvasa je zadosta, da prekvasi veliko testo, je zrahla, zdigne i napravi iz njega tečen kruh.

Kršćanstvo, v svojem zač-etki tak malo, je, kam je mo-glo seči, svet prenovilo. Da to prenovljenje spoznamo, moramo pomisliti, kakše je bilo življenje pred Kristušovim prihodom. V cerkvenoj i svetovnoj zgodovini vse to najdemo. Zda samo ome-nimo na robstvo. Sužnji ali robi so bili svojim gospodarom toliko vredni kak živina. Tržili so je pa kupovali kak živino. Gospo-dar je smeo roba mučiti ali vmo-riti, gda je šteo. Za to hudobijo je nikom ne bio odgovoren. To strašno preklestvo nad velikim delom človeštva je krščanstvo v svojim duhom bratske lubezni odpravilo.

Pogani so slabotno dečico na cesto metali, ravno tak be-težaste starčke, ali pa jih poklali. Zmagovalci v boji so s prema-ganimi nečloveče ravnali, obso-jence metali zverinam v razve-seljavanje brezsrčnih gledalcev. Vsemi tomi grdomi ravnani je krščanstvo napravilo konec.

Ne je pa samo toliko gro-znoga odpravilo, nego tudi ne-izmerno lepoga i dobroga na-pravilo. Krščanstvo je prineslo omiko, izobrazbo. Iz poganskih divjakov dela ešče unesden po-štene, dostojne ljudi. Vse šole, nižje i višje, je vpelala Cerkev. Kesnej so je užvaze prevzele. Konko lepoga je na sveti napra-vila krščanska lubezen! Koliko zavodov je ustanovila za vsake vrste pomoči potrebne! Bolni-snice, sirotišnice, zavode za siepe, za gluhome i vsakovrstne be-težnike. Nad 6 milijonov ljudi žive v kat. Cerkvi samo v službi krščanske lubezni. To so sestre i drugi.

Cela Slov. krajina je volila senatora, niti eden glas ne menkao.

Vsi županje Slovenske kra-jine, tak iz sobočkoga kak len-davskoga sreza, oba narodniva poslancu i vsi trije banski svet-niki so oddali svoj glas na na-šega bivšega velikoga župana, dr. Schaubach Franca, da zadobi čast senatora. Gospod senator so pred urednikom Novin izra-

zili svoje posebno zahvalno ve-selje nad to složnostjo Slov. krajine. Bog daj, da bi ta slož-nost ostala stalna i nebi se več nikdar menjala i preminjavala. Ve pa nas terejo edneiste nevole, zato pa ostanimo vsi v ednom istom tabori.

Naš parlament zaseda.

Naša narodna skupščina je začela svoje delo. Trgovinska pogodba v Švedskov je bila spre-jeta. Predložen je zakonski načrt od graditve i razširitve zdrav-stvenih ustanov. Predsednik par-lamenta, Čirič Števan se je spo-

meno s treh pokojnih poslancov i z žalostjo omeno, da poslancu Radković Branka, ki je z celim srcem delao za siromake svo-jega okraja, ne štela srbska pravoslavna duhovščina zakopati, ar je glasao za konkordat, nego ruski pop ga je mogo zakopati.

Spremembe pri vodstvu države v Nemčiji

V Nemčiji se je dugo nekaj kūhalo, a prle, kak bi se skūhalo, je kancler Hitler sam prevzeo vodstvo cele vojske, vno go generalov poslao v pokoj, nešterne dao zapreti i zameno tūdi vzū-

nešnjega ministra pa mesto toga imenuvao Ribentropa. Vse to pa zato, ar je prišeo na sled nekšoj tajnoj vojaškoj zaroti, štera je štela vrćiti narodno-socialistično vlado ispremeniti ravnanje države.

Tak žagajo led iz zamrznjenih jezer, da ga oda-jajo gostilnam.

Če je dnes na sveti tak do-sta naopačnoga, n. pr. krivice, sovraštva, preganjanje, vojske... je to samo zato, ar kvas krščan-stva teh ljudi ne doseigne, da bi jih prenaredio. Oni se ne dajo prekvasiti i zato so takši. Kam sunce ne pride, dam ne segrevle. Če bi vsešerom vladao krščan-ski duh, bi bio na zemli mali paraizom.

Volitve senatorov.

Dnestjeden se je zvolilo 23 novih senatorov. Od teh je JRZ dobila 17, dr. Mačkova stranka pa 6 senatorov. V našoj bano-vini je 474 volilnih upravičencov i z med teh jih je volilo 418, to je 9 poslancov, vsi banski svet-niki i 379 županov. Dr. Schau-bach Franc je tak zvoljeni z 91% glasov za senatora.

Glasi iz Slovenske krajine.

Na podporo Novin so da-ruivali vuceniki strokovne nada-ljevalne šole v Lendavi 22 Din. Bog povrni.

V. Polana. Febr. 4. zajtra se je vužgala slama Lebar Šte-fana i od slame se je vužgala tudi štala i zgorela. Ogenj je mogla zanetiti samo hudobna roka. Dru-žinski oča se muči v Franciji, kje so ga k Božići okradnoli. Zda pa je še pogorelec. Pa Bog vse to povrne i nazaj blagoslovi, mejmo vūpanje v Njega.

M. Črnčarom na znanje. Širitelstvo je prevzeo Serec Šte-van. Pri njem se glasite za No-vine i M. List. Letošnji noroćniki Mar. Lista dobijo kalendar brez-plačno.

Hotiza. Gda smo pred ne-kaj meseci oznaćili tiho skrb naših ljudi za lepoto cerkve, da smo jo dali poslikati, postavili v njo novo spovedavnico i napra-vili novi plot okoli nje, te so se naši izseljenci namenili, da sami postavijo s svojimi dari novo predgancio. V srce smo se raz-veselili, gda so nam skoro vsak-šo nedelo čteli naš gospodin v cerkvi imena izseljencov — da-rovnikov za predgancio. To je nam domaćim ljudem veselo zna-menje, da so ne pozabili na nas i našo cerkev, po sveti. Ne od-trga jih od doma i cerkvi nikaj, vsi se čitjujo z nami i našim gospodinom Berdenom, skrbnim dušnim pasterom, kak edna dru-žina, v šteroj vlada topla lubezen. Ne je bogata cerkev, ali mi vsi se počitimo v njoj kak v pri-jetnoj domaćoj hiži, ar je zrasla iz naših nevol pa trūdov. Te sreće ne bi z nikim zamenili. — Zato se z gospodinom vred toplo zahvalimo vsem, ki so pokazali pri tom dobro volo, tistim, ki se mantrajo po Franciji i tistim, ki služijo v Nemčiji. Zednim pa šče dostavimo tiho prošnju, do vseh tistih, ki so šče ne znali za to zavolo raztepenosti po vseh kra-jih, posebno do hotiških Ameri-kancov, šteri so že pokazali svojo veliko radodarnost pri zvoni i Marijinom oltari, ki so ga sami kūpili. Vūpamo, da tūdi zdaj ne budo zadnji, ar mi doma dobro znamo, da amerikanski dolari dosta odvagnejo. — Zda pa naj sledijo imena vseh tistih, ki so z veseljom doprinesli svoj dar za predgancio nam v spomim, drugim v pobudo. *Ritlop Štefan* je darūvao 500 Din., po 100 Din. so darūvali vsi iz Francije: Hoz-jan Anica, Toplak Anica, Kran-jec Femica, Kranjec Katica,

Škrbenta Martin i žena, Horvat Štefan i žena, Žerdin Mihael i žena, Gorićanec Ivan, Kotnjek Katica, Zeiko Mihael, Horvat Šte-fan, Farkaš Ana, Horvat Katari-na, Farkaš Mihael, Farkaš Ma-rija, Hozjan Štefan i žena, Ra-duha Angela, Zeiko Katica, Ba-lažić Ivan i žena, Farkaš Ivan i žena, Kustec Štefan i Katica, Ko-roša Mihael i žena, Farkaš Ivan i žena, Sabo Peter i žena, Lac-ković Anica, (Nemćija), Horvat Štefan i Horvat Štefan; po 50 Din.: Kanić Matjaš, Horvat Ana i Horvat Ana; Matajić Štefan 80 Din.; Topiak Anica i Lacković Ćerezija 77 Din. Bog, ki vidi vsakši skriti dar, naj bo vsem obuen plaćnik!

Mlajćinci. 13. februara 1938. se je zūala Gergorić Trezika z Horvat Lajćijom z Gornji Mora-vec. Bog naj blagoslovi mladi par.

Senja v Lendavi. Lendava ma deset senjskih dnevoj, šteri so sledeći: 1. dne 25. januara, živinski i kramarski, 2. dne 16. februara, živinski i kramarski, 3. v četrtak po tretjoj postnoj nedeli, živinski i kramarski, 4. na Veliki četrtak, živinski i kramarski, 5. v ponedek po Risalaj, živinski i kramarski, 6. dne 28. jūlja, živinski i kramarski, 7. dne 28. augusta, živinski i kramarski, 8. dne 28. septembra, živinski i kramarski, 9. dne 28. oktobra, živinski i kramarski, 10. v četrtak pred Božićem, živinski i kramarski. Zvūn gornjih živinskih i kramar-skih senj je vsaki tork tržni den s svinjama. Če je oznaćeni den nedela ali svetek, se senje pri-redi naslednji delavnik.

Bogojina. Naš redni na-roćnik Novin i M. Lista; Šabjan Jožef se je poroćo z Gutman Helenov v nedelo 6. februara. Mladomi pari želemo obilo sreće.

Seja načelstva i nazor-stva Zadrūžne zveze v Ljub-ljani se je vršila 7. februara. Seje so se vdeležili tūdi urednik Novin, kak član načelstva. Na toj seji se je soglasno zglašala globoka zahvala gg. dr. Stojadi-nović Milani, preusjedniki vlade, našima ministroma dr. Korošći i dr. Kreki, Nedejkovići, ravniteli, pošne hranunice ino v vodstvu Z. zveze za vno go trūde i brige, po sterih je prišla 63 milijonska pomoć Zadrūžnoj zvezi, ka lejko la svojim vlagatelom nekaj vlog izplaća i ka dobijo posojilnice posojilo od Pošne hranunice, ka lejko s tem pomorejo dužni-kom pa tūdi vlagatelom.

Razmišljanje o našoj krajini

ali kaj nas žene po svetu...

Da je pestra zgodovina naše krajine, o tem menda nihće ne dvomi, kdor jo kolićkaj pozna, zato o zgodovini ne bom pisal, da bi podkrepil svoja izvajanja. Le to mislim, da je ta raznoli-kost vsaj podzavestno začrtana tūdi v naša srca in je to en vz-rok, da zaželimo tūdi natanćneje spoznati tolike tuje narodnosti, ki so već od njih nam nekda-j gospodavale. — Da nas ne žene po svetu le zaslućek, ampak tūdi radovednost.

Seveda je mogoćni vzrok naših romanj v svet *prenaselye-nost*: veliko nas je, hvala Bogu, moramo iskati zadosćnega „pro-stora na soncu“. Pa ne samo to: Tūdi *nerodovitnost* naše zemlje. Boste rekli: naš svet je po većini iz vodnih naplanin in voda marsikaj prinese. Seveda je, toda bogastva nam voda ni prinesla, rudnega gotovo ne, saj je edina naša ruda najslabši prenos, likuit. Da je ravenski del rodovitnejši, je razumljivo, saj je tam bolj zgošćena in rodovitnejša used-lina: i voda dosti prinese. Se-

veda mnogo tūdi odnese; ima-mo vzorne poplave. Ko se Muri zazdi, da le ne gre, da bi vse vodno „bogastvo“ odnašala v tujino, tedaj prestopi nizke bre-gove in pri nas odloži. Ne vem, ravnokar mi je v glavo šnila neumna misel: morda so Rim-ljani zato zgradili cesto do Len-dave, prek Hotize, Beltunec in Dokležovja v Suboto in Radgono, da bi nekoliko tūdi nad Muro vodili kontrolu in regulirali njene gotovo že tūdi takratne vodne pohode.

Nimamo samo krasnih po-plav, tūdi sijajna suša ni pri nas nič nenavadnega. Še dalje: uće-ni ljudje pišejo, da so toplotne razlike med letom in zimo pri nas zelo velike. Mi to tūdi ću-timo. In vćasih si zaželimo, da bi bili kje drugje, kjer je vse bolj enakomerno, ali pa še bolj napeto.

Dovolite, prosim, par sim-bolov! In ne smejte se jim pre-već, ker so bolj neumni kot sem prej zapisal. Pravijo in mi vidi-mo, da je naša Mura zelo de-roća in ostalo naše vodovje, oz-ko in malo, se razen majhne iz-jeme vse izliva v široko Muro; kakor želja nas malih ljudi, da

bi pohćeli v mrzlićni tempo sveta, če hoćete, vlemesta. Saj spoz-navam, da je to zelo ćudna pri-mera, pa me že dolgo mući: pomagajte mi še vi nositi to te-žo, meni samemu je pretećko, od-vreći je pa ne morem.

Tūdi naša želja iz tujine po domu je znana. Naj spet z Muro primerjam? Kaj pak: saj sem o njenih pogostnih popla-vala govoril: kakor bi se hotela vrniti iz sveta domov... In do-ma dolgo, če mogoće do smrti ostati...

Sedanje većinomama umetne meje naše krajine (le Mura je naravna!) dajejo našoj krajini ću-dovito sličnost — ciganskim go-slim. Le pogledjte enkrat, z napol odprtim očesom. — Se vam ne zdi, da je v nas nekaj nemirne krvi, ne samo radi pokrajinske sličnosti? — Tūdi vse mogoće vere so danes pri nas zastopane. Bi nekatere hoteli v svetu natanćneje spoznati? Vćasih nas tūdi to žene v svet.

Rimski orel je ponosno raz-penjal krila po našoj provinciji Panoniji, kralj Samo je vladal tūdi pri nas. Še bolj knez Pri-bina in Kocelj, Nemci in Mad-žari v samostojni državi so nam gospodarili, ropali so nas Turki

in Kruci. Za hip je še Napoleo-nov orel zaplaval nad našo kra-jino. — Bili smo pod german-skim saizburskim nadškofo-m, pod slovanskim svetim Metod-m, vsi skupaj. Bili smo razdeljeni: Zalamegye pod vesprimsko in zagrebsko, Vasmegeye pod győr-sko škofijo, nato spet vsi pod sombathejsko in zda pod la-vantinsko.

Z naših nizkih višin, še bolj iz prostranih ravnin kukamo v daljni svet. V srcu nosimo hre-penje po njem, po narodih, ki so nam nekda bili gospodje. Revni smo tūdi in kakor široka deroća Mura zdrćimo v svetli svet. Tam se nam pa po domu potoži. In se vraćamo s še hit-rejšim korakom, kakor Mura ko poplavi. —

Seveda, ko bo Mura popol-noma regulirana, bo tako neum-no razmišljanje morda nemo-goće... — ic.

Prijateo delavcov.

Duhovnik Falijan v Parizi je obiskao betežnico, ki je ležala na zamazanoj slami v maloj sir-maškoj sobici. Naednok začūje nad stropom krićanje na pomoć. Hitro stopi v tisto smer pa vidi,

kak orjaški Jakob nemilo mlati svojo nevolno ženico, pa jo šče zadašiti. Duhovnik ga zgriabi za roke, Jakob izpusti ženico, zgriabi duhovnika za kolar ga zaigne, kak pero, pa ga šče skoz od-preto okno vrći na zemlo, rjoveć kak zbesnjeni. „Te že navćim, ka se već ne boš mešao v moje drućinske posle.“

Duhovnik je mislo, da njemi prišla zadnja vōra, ali orjak ga naednok spūsti na zemlo, obrne v njega svoje zelene oći kak tiger na plen, ga ćrstvo zgriabi za rame pa nemilo stople. Du-hovnik pa mirovno pravi: „Dragi moj prijateo, vi drućoć lejko z menov obraćunate, ali zda vas lepo prosim, da malo potrpite. Ali ne vete, da je tū pod vašov sobov edna betežnica, ki leži na zamazanoj slami pa v najvećoj zapušćenosti pa ka zda iziuhne? Osvedoćeni sem, da ste vi itak nej tak hūdobni, kak izgledate. Tū mate nekaj penez, pa njoj kūpите malo slame.“

Zda pa Jakob ne znao, ka bi odgovoro. Konćno zdigne ka-po, se prikloni duhovniku i pri-jazno pravi: „Oprostite, prećas-titi, zmoto sem se nad vami, ali tūdi jaz nesem zverina, pa do-bro razmim, da toj sirmaškoj

Gederovci. Naša rojakinja, č. s. Gubicar Marisstea, je teško zbolela na slepiči. Operirana je bila v Ormoži. Njeno stanje je slabo. Želimo njej popolno ozdravljenje.

Bogojina. Že večkrat smo šteli v „Novinaj“ od Strehovec, da si delajo, nekse nezadostne vzroke od odstopa od Bogojanske fare v Dobrovnik. I to delo dela par ljudi, šteri mislijo, da to delo čisto lahko skoz pride. Dosta jih je, pa ki majo tu v Bogojini klopi i prosijo g. plebanoša, naj se to ne dovoli. Bogojančarje odgovorimo mirno sledeče: Nej je istina, da bi iz Strehovec bilo v Bogojino i voro hoda; i če bi bilo, s tem bi si tudi za večnost kaj več zaslužili. So tudi vesnice, štere so esče bole kak i voro oddaljene od farne cerkvi n. pr. Odranci od Beltinec, ki so dosta bliže Črensovcam i še dosta drugi, štere bi lahko našli, pa se neščejo odtrgati. Istina, strehovska deca hodijo v šolo v Dobrovnik. A to je vsepovednik, da se deca solarijo, gde je bliže za volo zime i slaboga vremena. † Baša, bogojanski plebanoš so tudi mogli hoditi v Dobrovnik veranavuk slovenski včit, ar je esče istoga časa nej bilo v Dobrovniku slovenske duhovščine kak dnes den. Tišinski g. dekan tudi včijo veranavuk deco iz Kupšinec, Borejec i Veščice, šterivi dve zadnji vesi pa pripadati v Sobočko faro. Tak so tudi brez pomembni vzroki trgovine i uradi, ki jih majo Strehovčarje v Dobrovniku. Te poseo je svetski, nej pa cerkveni, sv. Cerkev nema s tem niksi stikov. Dobrovniška cerkev je komaj za zdajšnje farnike zadostna. Mi pa v Bogojini mamo zadosta veliko novo cerkev, esče za druge, nej samo za Strehovčare, zato se pa nepotiskavite v Dobrovnik i ne delajte nepriliko v drugoj fari. Pitamo vas. Što bo noso tiste terhe za nedovršeno delo pri našoj cerkvi, štere so na sebe vzeli Strehovčarje. Što de plačüvao dug šteroga mate na cerkvi i na gospodarskom farnom

Francovi boritelje za vero napredüjejo v Španiji.

Veroborci so pri Terueli napredüvali 50 kilometrov v širini i 20 kilometrov v globini. Franco ma z Angleži neki spor, ar sta zadržigim potoplenivi dve angleški trgovskivi ladji.

betežnici trbej pomagati, vej je ona tudi stvar boža.“

Hitro je odišao kúpvat slamo. Prinesao je v sobo, nežno položio na njo betežnico pa jo začno tolažiti kak lastivno mater. Gd je znova stopo v svojo sobo, je bio Jakob ščista drugi človek. Od genjenosti ne mogao niti spregovoriti, samo nežno je stisno duhovnikovo roko.

Duhovnik njemi prijazno pravi: „Bodite osvedočeni, da sem od prvoga hipa kak sem vas zagledno, mislo sam pri sebi, da vi neste lajogi človek.“ — Jakob je jeclao kak malo dete: „Samo vam, prečastiti, se mam zahvaliti, da sem ne več tak grobijanski kak prle. Vi ste zaistino pravi sluga boži!“

Duhovnik: „Dragi moj prijateo Jakob, vi sami spoznavate, da ste bili dozda na krivoj poti. No, ali vidim, da mate dobro srce. Rejsan ma vsakša ženska svoje mühe, ali dovolite, tudi vi jih mate. Zato v bodoče morate inai z ženov postopati. Obečajte mi zdaj, da je več nede pretepali!“

„Nikaj vam nesmem zatrdno obečati, ar ne vem, ka se šče med nama pripeti.“ — Duhovnik pa smejoč: „Jaz mislim, da se

poslopi? Ne izogiblimo se voza ki je vojzno, bole vsi vküp napnimo svojo moč, da ga kem prve vözvozimo.

Prosvetno društvo v Črensovcih priredi v soboto 19. i v nedelo 20. febr. časopisno razstavo. Što šče viditi naše dobre ino katoličanske časopise, njih postanek, kak se delajo v slikah, naj pride v Naš dom.

Vodstvo Martinišča se najlepše zahvalüje za velikodušen dar Din. 500, ki njemi ga je poklonila Kmečka posojilnica v Soboti. Ravnotak se zahvalüje tovarnari g. J. Benki za pravlepi dar v živilih. Bog plati!

Vel. Polana. Na svečno Marijo je melo naše prosvetno društvo igro „Zgubljena ovca“.

Kobilje. Cerkevni odbor je pri nas zvoljeni jan. 23. Volitve so vodili g. Zelko Ivan, kaplan. Prišlo je volit 60 ljudi, ki se zvolilo v odbor sledeče kotrig: Gjörrek Franca, Ferencek Kalmana, Berden Franca i Berden Pavla, kovača i Dominko Antona trgovca.

Dar deteta na podporo Novin. Koštric Olgica iz Oresa je 10 Din. podpore darüvala za naše kršćanske Novine. Jezusek ti njej plača to.

Naši županje pri g. bani. Nehaj županov iz sobočkoga sreza i vsi županje lendavskoga sreza z svojim poslancom, g. dr. Klarom i banskim svetnikom, g. Kleklom, so se poklonili g. bani i njemi predložili tiste zadeve, štere dva sreza najbolje terejo. Gospod ban je obečao svojo pomoč v koliko njemi bodo to penezna sredstva dovolila.

Pertoča. V našoj občini je že 80 glav živine poginolo od metelic. Nujno nam je potrebna pomoč, da rešimo svojo živino pogina, svojim družinam pa ohranimo živež.

Moščanci. Župan naše vesi, ki vodi sebesćansko občino, g. Banfi, se je javo pri g. bani i ga proso brezobrestno posojilo za šolo v Mačkovcih. G. župan je zednim predložo bani tudi druge zadeve, ki se tičejo sebesćanske občine. Ar je sedež občine prenešen z Mačkovec k Sv. Sebeščani, se je g. Banfi na poštnom ravnitelstvu zagotovilo, da se bo pošto dnevno dostavljala pri Sv. Sebeščani iz Mačkovec.

Deset vagonov sena je proso g. dr. Klar, narodni poslanec za lendavski srez, da se po slaboj krmi, ki je v lanjskoj močvari zrasla, ne crkavle naprej naša živina. Vüpanje je, da bo podvoz krme brezplačen z podporov banovine.

vi samo špajsate, ar takši orjak kak vi, se nikak ne bi smeo tak poniziti, da bi mlato svojo nevolno ženkico, ki s punov pravico išče obrambe pri svojem možu, ne pa da bi jo té pretepa. Onoj betežnici ste tak nežno podvorili, dosledno bi bilo, da tudi do svoje žene mate več srca.“

Jakobi nej preostalo nikaj drugoga, kak da je v istini obečao, da nikdar več ne položi rok na svojo ženo. To je tudi krepko držao. Gd je najprej duhovnik ednok po priliki obiskao njegovo ženo, se njemi prisrčno zahvalila, rekoč: „Prečastiti, kak ste vi mojega moža na pravo pot spravili, od tistih mao ne več pijan, pa ne bije me. Večkrat zato močno stisne pesnico rekoč: „Boga hvali, da sem se spoznao z duhovnikom Faližanom, inai biti zdaj trpela!“

Za novo leto pravi Jakob duhovnik: „Naskori de novo leto, prečastiti, a jaz nevolen sirmak vam pri najbogšoj volni nemrem nikaj podariti. A pripravljeni sem vam na vsakšo uslugo noč i den. Če vövdari kakša revolucija, pa bi lüstvo vrelo poti duhovnikom, te pribežte samo k meni. Ne bojim se ne pükše, ne

Grad. Naš župan, banski svetnik. g. Bačić Franc. se je napoto na senatorske volitve v Ljubljano. Med potjov je dao po zdravniku ogledati otečeni prst. I zgodilo se je, da je zdravnik otečeni prst taki vkraj vzeo, ar če ga nebi, bi se zagiftala cela roka i zgübo bi življenje človek, ki je svojemi narodi esče potreben.

Kalavin ga je opoto. V nekom mestu je v krčmi jako grajao pred židovi svoje katoličanske dukovnike neki katoličanec. A te „dober“ katoličanec je dobo od ednoga navzočega kalvina ete zasluženi, pravičen odgovor: „Sram te bodi, ka pred židovi sramotiš svoje vere duhovnike. Tak delajo samo slabi katoličanci.“ — Prav povedano.

Gorički kot. Ka se pri nas tudi širi komunizem, mamo dva dokaza. Prvi je, ka takši, ki bi lejko plačali cerkveni dohodek, so ga že sedem let ne. Te drugi je pa pesje zakonsko življenje pri nešterih maloštevilnih ženskaj, štere živejo kak njihove pajdašice komunistinje v Rusiji, možov si zberejo, kelko si ščejo. Pa teh je hvala Bogi, jako malo.

Spomenik blagopokojnoga kralja Petra I. i Sokolski dom v Lendavi. Pred par leti se je v Lendavi osnovao odbor za postavitev spomenika blagopokojnoga kralja Petra I. Za spomenik se je je nabrala precejšnja suma penez. Celo početje je čisto vtihnolo; pred par leti se je razneslo, da je praj odbor skleno, ka nabrano šumo za spomenik dajo za sokolski dom. Proti tomi je nastopilo javno mnenje i cela reč je pa vtihnola. Letos se pa šušla, ka se praj nabrani penezi naj izročijo za že dozidani sokolski dom v Lendavi. Darovniki so celo dobili od odbora za spomenik povabila, ka se izjavijo, če so zato ali ne... Na sokolskom domi bi se praj vklesala podoba kralja Petra i celo sokolski dom bi noso napis „Sokolski dom Kralja Petra I.“... I to se dela kelko telko na skrivnom... Pred par leti se je pisalo, ka imenüvani odbor nema te pravice brez privolenja darovnikov, ka bi šumo zroču v drugi namen, kak jo je prevzeo. Povdarjamo, ka odbor za postavitev spomenika ima pravico i dužnost izvršiti delo, štero je prevzeo, zvün, če so vsi darovniki privoljni izročiti svoje darove za sokolski dom. Drugo pa je: Sokolski dom je nej i nemre biti spomenik kral. Petra, ar obojno se nemre zdržiti. Sokolski dom ma svoj namen i svojo nalogo, spomenik kralja Petra pa pá svoj namen. Šteri je

Ka se godi po domovini?

Razpušćeno društvo. V Maribori je bilo razpušćeno društvo nemških visokošolcov, ar je prekoračilo svoj delokrog i razširjalo tisk, ki je pisao proti našoj državi.

Zverinski oča. V okolini Daruvara je kmet Stojan Ružic leto za letom vmorjao svoje novorojeno dete i zakopao. Zdaj je zakopao že dvanajseto, kak je policiji sam ovado.

Stoletno vseučilišće. Beogradsko vseučilišće obhaja stotletnico svojega obstoja.

Najveksi hrast v Sloveniji. Njegov lastnik je Napotnik Matjaž pri Konjicah. Hrast je bio tak debeli, da so ga trije možki ne mogli ošepnoti Gospodar ga je odao i ga je küpec dao podreti.

Ka novoga po sveti?

Kak se je slon maščüvao. „Alfreda“, slona bečkoga cirkusa, je začeo zob boleti. Mogli so poskrbeti posebni sveder, s sterim so boleči zob zvtali i plombarali. Ar plombaranje boli, slon ne mogo pozabiti svedra. Zato pa, gda je ozdravo i znova nastopo v cirkusi, je sveder, šteri je ležao spakivan za pošto, z nogami popoinoma vkup vdaru.

Spreobrnjenje občine. Iz Varšave pišejo, da so prebivaici vesnice Sinyki v Volinji vsi pristopili iz pravoslavja v katoličansko Cerkev. Genlivo so prestop proslavili v cerkvi Lanavce, ki je v blizini sovjetske granice. — V Varšavi samoj je pa tamošnji kardinal ustanovo „Zavod za višjo versko izobrazbo“, nekakšo versko univerzo.

Mož zvezanih rok. Ni hotelo pristopiti tajno spanje, ne hotele me objeti sladke sanje. Svetli mesec je peganjal me močno, glas je skrivni šepetal mi na uho:

Gledal sem skrivnostno posvećenje, doumel sem komaj slišno srce ihtenje. Zastrmel sem v mladca hladno, sam izpregovoril je nenadno:

Jaz sem mož zvezanih rok, vendar poln sile duha. Nebogljjen kot v plenica otrok, strmin v drvenje sveta...

Le v križ smem te roke sprostiti, z njim sleherni greh usmrtiti, nato lepše življenje vzbuditi in v njem do svetlobe voditi...

Kak večkrat v tem truden omagam, ko Bog me za hip zapusti. Kak raj nato padlim pamagam, da On tudi meni prej odpusti...

Razvezane bodo te roke nekoč, ko smrti pokrila bo temna jih noć. Razširile bodo se prosto tedaj, razklenile v sveti objem vekomaj...

A redki spoznal bo to jasno, ko videl prevezo bo krasno, kak mrtve se tesno ovija roke in še manj dopusti jim razkleniti se...

veksi, odličnejši?... Šteri je vekši po svojem nameni, po svojoj nalogi. tisti se nemre podvrči prvomi, zdržiti se pa ne data. Zato če so si Sokoli dali zmerniti preveč duge lače, je nedopustno, ka bi se je štukali na račun spomenika tak velkoga vladara. Spomenik kralja Petra je žel postaviti narod, v spomin velkomi vladari v čast i zahvalnost. Spomenik more biti last naroda i to celoga naroda. Sokolski dom pa je last le velke menjšine. Spomenik iztrgati narodi, ki je osnovao to miseo i jo dati drugim, mogoče nepozvanim, bi bila krivica. Vlada je bio narodov, narod je bil njegov i toga naj nišće ne trga i loči! Časten i zahvalen spomin na blagopokojnoga kralja naj ostane i se ga naj ne vmešavle v razne nepotrebne i nepozvane zadeve, kak si je to zamislo i šče naš narod!

Ka se godi po domovini?

Razpušćeno društvo. V Maribori je bilo razpušćeno društvo nemških visokošolcov, ar je prekoračilo svoj delokrog i razširjalo tisk, ki je pisao proti našoj državi.

Zverinski oča. V okolini Daruvara je kmet Stojan Ružic leto za letom vmorjao svoje novorojeno dete i zakopao. Zdaj je zakopao že dvanajseto, kak je policiji sam ovado.

Stoletno vseučilišće. Beogradsko vseučilišće obhaja stotletnico svojega obstoja.

Najveksi hrast v Sloveniji. Njegov lastnik je Napotnik Matjaž pri Konjicah. Hrast je bio tak debeli, da so ga trije možki ne mogli ošepnoti Gospodar ga je odao i ga je küpec dao podreti.

Ka novoga po sveti?

Kak se je slon maščüvao. „Alfreda“, slona bečkoga cirkusa, je začeo zob boleti. Mogli so poskrbeti posebni sveder, s sterim so boleči zob zvtali i plombarali. Ar plombaranje boli, slon ne mogo pozabiti svedra. Zato pa, gda je ozdravo i znova nastopo v cirkusi, je sveder, šteri je ležao spakivan za pošto, z nogami popoinoma vkup vdaru.

Spreobrnjenje občine. Iz Varšave pišejo, da so prebivaici vesnice Sinyki v Volinji vsi pristopili iz pravoslavja v katoličansko Cerkev. Genlivo so prestop proslavili v cerkvi Lanavce, ki je v blizini sovjetske granice. — V Varšavi samoj je pa tamošnji kardinal ustanovo „Zavod za višjo versko izobrazbo“, nekakšo versko univerzo.

Mož zvezanih rok.

Ni hotelo pristopiti tajno spanje, ne hotele me objeti sladke sanje. Svetli mesec je peganjal me močno, glas je skrivni šepetal mi na uho:

Gledal sem skrivnostno posvećenje, doumel sem komaj slišno srce ihtenje. Zastrmel sem v mladca hladno, sam izpregovoril je nenadno:

Jaz sem mož zvezanih rok, vendar poln sile duha. Nebogljjen kot v plenica otrok, strmin v drvenje sveta...

Le v križ smem te roke sprostiti, z njim sleherni greh usmrtiti, nato lepše življenje vzbuditi in v njem do svetlobe voditi...

Kak večkrat v tem truden omagam, ko Bog me za hip zapusti. Kak raj nato padlim pamagam, da On tudi meni prej odpusti...

Razvezane bodo te roke nekoč, ko smrti pokrila bo temna jih noć. Razširile bodo se prosto tedaj, razklenile v sveti objem vekomaj...

A redki spoznal bo to jasno, ko videl prevezo bo krasno, kak mrtve se tesno ovija roke in še manj dopusti jim razkleniti se...

ic,

Pošta.

Mihali Leopold, Osne — le Val. Oča so plaćali na lansko leto 44 Din. i na letos 16 Din. Kalendar i Marijin Lisst mo poslati. Gumilar Aleksander, Vidonci. Sprejeli 50 Din. naroćnine za Vrećic Klaro v Franciji i domaće naroćnine 446 Din. Celoletno naroćnino so že plaćali Horvat Jožef, Vrećic Vili, Kerec Janoš, Ferko Anton, Pozvek Jožef st. 29, i Gjergjek Vili. Rajbar Marija, Maulins. Sprejeli 100 Din. naroćnine. Iz Francije dobili sledećo naroćnino: Jaklin Ignac Ourville en Caux 82-60 Din., Horvat Tomo Bois St. Jean, 34-95 Din., Dervarić Kristina, Coucy, 114 Din., Cigan Jožef, par Trappes 148-20 Din., Hari Ema, Savy, 62-40 Din. Mekiš Jožef, Trdkova 102. Napravite dvovlastniki vlogu na oblast i prepis dajte prek našim g. poslancom i banski svetnikom, ka se zavzemejo za vaše pravice.

I 1009/37 - 6

Dražbeni oklic.

Dne 28. marca 1938. ob pol 10 uri bo pri podpisanim sodišću v sobi št. 22 dražba nepremićnin zemljiška knjiga k. o. Turnišće vl. št. 4 B 8a 1/3inka parc. št. 4 njiva vl. št. 297 B 124 parc. št. 1169 mlinska hiša št. 140 dvorišće in vrt sedaj tk. zv. Kućkov mlin hiša št. 155. Zavezanec solastnik do 1481inke, k. o. Dobrovnik vl. št. 506 B 6a 1/3inka parc. št. 687b travnik obe parceli sta v naravi združeni k. o. Strehovci vl. št. 43 B 6a, 1/3inka parc. št. 475 vinograd, travnik, preša sedaj do 1/2ice pa vinograd, do 1/2ice pa travnik z vinski kletjo. Cenina vrednost: Din. 4,727, vrednost pritkline: Din. 100, varščina Din. 373, najmanjši ponudek: Din. 3.153.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišću najpoznije pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljavljati glede nepremićnin y skodo zdražiteljca, ki je ravnal v dobri veri. V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišća.

Okrajno sodišće v D. Lendavi, dne 27. jan. 1938.

I 884/37 - 9

Dražbeni oklic.

Dne 28. marca 1938. ob 10 uri bo pri podpisanim sodišću v sobi št. 22 dražba nepremićnin zemljiška knjiga k. o. Brezovica vl. št. 78 B 9a, b, parc. št. 111 njiva, vl. št. 79 B 13a, b, parc. št. 127 hiša št. 44 dvorišće in vrt sedaj hiša št. 65 z dvorišćem in travnikom, vl. št. 60 B 8a, b, parc. št. 160 njiva, vl. št. 81 B 19a, b, parc. št. 58 njiva, vl. št. 89 B 8a, b, parc. št. 187 travnik. Cenina vrednost: Din. 35,000 varščina: Din. 3,465, vrednost pritkline: „j. najmanjši ponudek: Din. 22,803.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišću najpoznije pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremićnine y skodo zdražiteljca, ki je ravnal v dobri veri. — V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišća.

Okrajno sodišće v D. Lendavi, dne 27. jan. 1937

I 581/37 - 9

Dražbeni oklic.

Dne 28. marca 1938. ob 11 uri bo pri podpisanim sodišću v sobi št. 22 dražba nepremićnin zemljiška knjiga k. o. Petešovci vl. št. 46, B 20, 26, 31c 133/1120ink parc. št. 60 hiša dvorišće in vrt, vl. št. 343 B 17, 23, in 27c, 91/1680tink parc. št. 61 hiša št. 46 dvorišće in vrt, kovaćnica, obe parceli sta v naravi dejansko združeni i predstavljata stavbišće s hišo št. 92 s dvorišćem in travnikom, vl. št. 47 B 10, 16 in 20c, 27/240tink parc. št. 630 njiva, vl. št. 243 B 504, 506, 507, 516, 517, 518, 712c in d. parc. št. 677, skupni pašnik sedaj travnik, k. o. Dol. Lendava vl. št. 204 B 18, 19, 20, 22cin d, 4/15inke parc. št. 413 njiva. Cenina vrednost: Din. 3,530, vrednost pritkline: „j. varščina: Din. 353, najmanjši ponudek: Din. 2,354.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišću najpoznije pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremićnine y skodo zdražiteljca, ki je ravnal v dobri veri. — V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišća.

Okrajno sodišće v D. Lendavi, dne 27. jan. 1938.

Pol oralu goric

je k odaji v Čenubskih gorica. Küpci naj se javijo pri Šimonka Vendelini, veleposestničkom viničari.

VEZ LÜBEZNI Z NAŠIMI IZSELJENCI V TÜJINI.

Pisma naših z tujine

Dragi mi g. vrednik!

Tudi jaz Vam pošilam srčne pozdrave iz moje zdajšnje domovine, Nemčije. Posebno tudi poznanim v mojoj rojstni domovini. Tudi Vam hvala za redno pošilanje našega krščanskega lista Novin. I prosim, da mi pošlete kalendar. Tudi čuvajte našo katoličansko vero, ki je zdaj v borbi z komunizmom, posebno mladino, ki nosi zdaj zastavo zmage. Mladina pokaži v domovini, ki si razstepena po drugih državah, da si deca prave katoličanske ino jugoslovenske matere.

Štefan Ane Režonja,
Einzingen, iz Trnja.

Chatenay Malabry, Francija.

Preč. g. dušni pastir.

Obrnem se k vam z mojih slabov pisavov, ino vas najjake pozdravim ino se vam srčno zahvaljujem za vaše vse trude, štere nosite za nas izseljence. Naj vam bode večni Bog plačnik.

To bo že preveč.

Eden za drugim se zagajajo med nas, siromaške kmete, razni vdarci, štere moremo nositi, čiravno nam je preveč.

Tak nas je najbolje zadelo novi pravilnik od trošarine na vino. Že se več poznajo posledice toga, za nas tak velkoga vdarca. Že je zastala vsa trgovina z vinom; pa vino je edini siromaški dohodek v naši okolici. Dosta je družin, štere nemajo penaz za najbolj potrebne vsakodane stvari. (Zato si v tom pritruga, da zakrpa gde je bole potrebno). Prije je bila pomoč. Odao bi par litrov vina, pa bi si pa malo pomagao. Plačao bi dace i druge potrebčine. Ali zdaj naj oda? Ka dobi za vino? Liter oda za 250—3 Din. Od toga more plačati 2 Din. trošarine od litra. Ne je težko zračunati, ka njemi te od toga ostane. Gde se pa te poplača njegovo delo i truda? Ali pa more te šče obstojati?

Povsod se kriči „kmeta zdignoti na višjo stopnjo“, ka de njemi bole šlo. Ali, žali Bog, je to samo glas krčevca v pu-

tini; ostane vse po starom, či ešče nej hujše. Ka nam pomaga, če ma vse visiko ceno, ka moremo kupiti, tisto pa, ka mi mamoz odati, pa je tak obremenjeno, ka je nikak odati nemremo. Po tom moremo dvakrat dace plačati od ednoga istoga predmeta.

Kak to prvo, tak nas je zadelo še drugo. Zvedili smo, da so se mlatilničarje zavezali, ka do nam v prišestnoj mlatidbi mlatili, kak sami določijo. To se nam vidi že preveč, da bi si že tak daleč naprej računali z našimi trudami. Čuje se tudi, da so sklenoli, da bodo brali 5 kg. od 100 kg. celo pa, če bi bila slaba letina, te ešče več. Prosili bi jasno odgovora od mlatilničarjev.

Zato vstanimo vsi kak eden, i se družimo. Za vzgled nam naj bode teh par desetini ljudi, ki so se organizirali za svoje dobro. Tak se tudi mi vsi organizirajmo, vej je pa nas nej samo sto, liki na jezere. Zavedajmo se že ednoka, ka smo mi tisti, ki vse gor držimo i da znamo tudi mi računati.

Bolnica.

Ali je to samo poslopje, nekakšno zidovje, ki nosi na zunaj uradni napis? Ali zato, da se zdrav človek ne bi zmotil in bi vstopil tam namesto v kavarno ali v gostilno?

Bolnica je čudovita podoba življenja. Bolnica je kraj bolečine, kraj žrtvovanja, kraj trpljenja in vdanosti, kraj boja med življenjem in smrtjo, je kraj ljubezni in silnega življenja. To življenje pa je tiho, se pretaka v same globline in je brez sovraštva, kateremu so vrata vanj zaprta.

Čudovita je tudi zavest, biti v tem življenju. Sredi bolečine se prikrade kakor bel golob z zeleno oljčno vejico novega življenja. Ko odide, vsakdo ve, da nese svoj blagoslov tudi drugim.

Kadar se nenadoma oglasi mali zvon, se vsi zganejo. Oči se prvi hip plaho upro v strop in nema bolečina se odraža v njih motnem lesku. Potem se marsikdo nasmehne. Saj to je nekaj zelo vsakdanjega. In zunaj v svetu se ne bo nihče vznemiril. V bolnici pa vedo, da se je zgodilo nekaj, kar se pač mora zgoditi.

Aranka se takrat vedno zamisli. Vidi dom, polja, njive in travnike. In vse veselo življenje na njih. Začuti boleče hrepene-

žene. Daj se nam g. Bog še ednok veselo viditi v našoj rojstnoj Slovenskoj krajini.

Cornilly Contes, Francija.

Prečastiti gospod vrednik!

Bodete že odpustili, da se Vam tak kesno javljam. Sprejela sam celi zvezek lepi Marijini listov za leta 1937., ka ste mi je poslali. Zdaj sam Vam poslala penaze za leto 1938. Mislim, da mi liste bote poslali stalno, v šterih najdem pravo slovensko reč, ki mi olejšuje srce v to hladnoj tujini. Ostanek na Marijin list zročim, 10 Din. na čast Mariji Pomočnici, naj mi bode na pomoč v vsakom časi; 10 Din. za Družbo sv. Rafaela, prosim vas, da me spišete v njo; ovo, ka je više, dajem na Dom svetoga Frančiška za pomoč siromakov. Najlepša hvala za kalendar, šteri mi je na veliko veselje, da vidim i mam lepi spomin od moje pokojne Jeričove vujne, naj počivajo v miri božem. — Margita Šimonka.

Prosimo, vse merodajne oblasti, posebno „Kmečko zvezo“, naj se zavzema za nas na višji mestaj, da se nam omili to, ka nas najbolje teži. — Opazovalec.

Odgovor na gornji lepi članek je sledeči: Trošarina se je prej navrgla zato, ka se je vino odavalo na škodo gostilničarjev, ki so morali drago dace plačivati i s tem se je tudi jako razširilo pijančevanje. Mlatilničarje pa dozda ešče ne so objavili, keliko do prosili, organizirali so se pa samo zavolo velikih stroškov i slaboga pova zadnjih let. Iz toga sledi, da je banovina dužna skrbeti, da ni kmet, ni gostilničar, ni mlatilničar nedo vdarjeni po krivici, vsi naj nosijo v vednako meri terhe i tudi prejemajo dohodke, nikdar pa naj se eden stan ne zapostavlja, da drugi dobi kem več haska. Vsem idejo vednake pravice.

PREKOSNICE.

Slinavka. Pri ognji se segrevle osemnajšček, pred „pripovedanov“ vesnicov. Pride živinozdravnik (stražar ga ne poznal), vidi, ka njemi dečko iz

nje po tem življenju. Toda sred misli se ustavi. S silo zabriše spomin na srečo vriskajoče svobodne mladosti. Rajši se spominja, kako smešna mora biti v črtastem sivo-belem plašču. Vsako jutro vstane in si ga ogrne. V kapeli je maša vsakokrat ob sedmih. Tako skrivnostno in tiho je pri tej maši. Kakor da vsi pričakujejo veliko razodetje, ki bo dano vsakemu posebej; še dihati nihče ne upa prav. Oltar je ves svetlo-bel. Beli klinici so postavljeni v prozorne steklene vaze. Izgledajo kakor nasejane zvezde. Ob straneh sta na belih stebrih dva filodendrona razprostrla svoje liste v velike pahljače, ki včasih za spoznanje zatrepčejo. Oltarni prt so všiti in visijo spredaj in ob straneh raz oltar. Aranka je večkrat brala všit napis.

„Ave Marija!“

Všite so rdeče in zlate črke. Drugič je bilo zopet napisano: „Gloria in excelsis Deo.“

Potem so tudi na koru tako peli. Lepo je bilo, morda še angeli ne bi mogli lepše, če bi prišli na zemljo.

Saj dva angela s silnimi perutmi na svileni-beli tenčici čuvata tabernakelj. Resno sta zamaknjena v skrivnost. Zgoraj pa v jasni luči kraljuje Marija in

Službena naznanila

Vsem lastnikom motornih vozil.

V smislu razpisa kralj. banske uprave v Ljubljani z dne 31. I. 1935 No 1154/2 se bo vršil redni letni pregled vseh motornih vozil po točki 4 pravilnika ministrskega sveta dne 26. IX. 1928, Ur. list 336/110 po zato določeni komisiji dne 18. febr. 1938 ob 11 uri v M. Soboti pred hotelom „Krone“. Vsak lastnik motornega vozila ima prnesti s seboj: 1. Prometno knjižico z drž. kolkom 100 Din po tarifni postavki 90 a. t. z. za potrdilo v prometni knjižici, 2. Takso za komisijski pregled v znesku 54 Din za vsak avtomobil, odnosno 27 Din za vsako motorno kolo ter na stranko pripadajoči del potnih stroškov komisije za pregled motor. vozil. Vozila morajo biti privedena v očišćenem stanju in uporabna za vožnjo. Pregledi se bodo vršili z vso strogostjo, zlasti se bo gledalo na stanje sasje, peres, vzvodov, zavor, kretala, žarometov, i. t. d. Ako bi se lastniki motornih vozil iz utemeljenih razlogov ne mogli udeležiti pregleda, naj se pravočasno upravičijo, sicer ne bodo smeli voziti z nepregledanimi vozili. Takoj po pregledu se bodo razdelile nove tablice in bodo plombirane. Kdor se ni poslal odredka o plačani ban. trošarini za I. četrt. 1938 naj to čimprej izvrši, ker sicer ne bo dobil tablic.

Sreski načelnik:

Dr. Bratina, s. r.

Koncert Akademskoga pevskega zbora A. P. Z.

iz Ljubljane se bo vršil 27. t. m. v Soboti. Na ta datum že sedaj opozarjamo našo javnost, ker bo pomenil ta dan kulturni dogodek prve vrste, manifestacijo slovenske narodne pesmi. — A. P. Z. si je za časa svojega desetletnega delovanja, z izredno požrtvovalnostjo in disciplinarnostjo, s svojim, na strokovno podlagi postavljenim delom pridobil priznanja širom naše države in preko njenih mej.

Ob priliki koncerta v Beogradu 1. 1930. ga je blagopokojni kralj Aleksander odlikoval z redom jugoslovske krone z željo, da ponese našo narodno pesem po vsej domovini. A. P. Z. izpolnjuje to nalogo vztrajno in z veliko vnamo. Razen manjših koncertov v slovenskem podeželju je priredil nad 30 velikih koncertov v Ljubljani, Mariboru, Celju, Beogradu, Sarajevu. Tej nalogi bo sledil tudi, ko bo 27. februarja v polni zasedbi zanesel slovensko pesem v skrajni severni del naše domovine.

črepnje s cotov na bati malomarno maže obuteo, te ga pa pita: „Ka ti delaš?“ „Stražim slinavko! — Ka pa vi?“ „Jaz — preganjam slinavko —“

lije žarke milosti. Ves ta oltarni prizor je čudovito lep in tihoča čudovito privlačna. Zato Aranka rada pride v kapelo vsako jutro. Potem dan ni tako dolg.

Po hodnikih so klopi in na njih radi sedijo posebno otroci. Z Aranko se radi menijo. Tedaj so mirni, se ne pripravajo in se ne stepejo. Hočejo, da jim kaj pripoveduje. Ona pa se smehlja. Njen blede obraz žari v silni lepoti. Včasih ji kdo reče, kadar jo sreča:

„Lepa si Aranka.“

Tedaj malo zardi in noče na to misliti. Ozre se za onim, ki ji je to povedal, in odide na svojo številko. Vleže se v posteljo in računa, kolikokrat bo šla po hodniku iz kapele. Dobro ve, da ne velikokrat več. Aranka ve, da bo umrla. Zdravniki ji tega ne povedo, še tolažijo jo. Toda ona se jim samo smehlja. Saj je že sklenila, kako bo storila. Sestro Beato bo prosila, da ji zatisne oči. Ona zna najlepše. I vse naredi tako, da nič ne boli. Potem tudi ne bo bolelo, ko ji bo zatisnila oči. Še prijetno bo. Morda se bo to zgodilo čez štiri tedne, da bo dopolnila dvajset let. Ali pa nekoliko pozneje. Vseeno, kdaj! Samo da bo sestra Beata zraven.

Gospodarstvo.

Volna iz mleka.

Gotovo je že marsikomu znano, da se delajo iz posnetega mleka razni okraski, kakor n. pr. gumbi, zapestnice, broške, ročaji pa tudi glavniki in plošče, podobne mramorju. Tehnika pa je šla še dalje. Iz kazeina (snov, ki je v posnetem mleku) so izdelali — volno.

V abesinski vojni so prisilile sankcije, ki so jih izvajale države Društva narodov proti Italiji, da so tu našli nadomestilo za naravno volno. Našli so ga v posnetem mleku ter so iz kazeina napravili umetno volno, ki jo imenujejo „Lanital“. Blago iz take volne se prodaja že po vseh mestih Italije. Poleg navadnih manjših potrebščin izdelujejo iz mlečne volne tudi blago za moške in ženske obleke. Tkanine so popolnoma podobne volnemu blagu. Samo večak v volnenih tkaninah bi našel kakšno razliko med umetno volno in prirodno volno. Umetna volnena tkanina „Lanital“ je glede ohranitve toplote, pranja in trpežnosti enaka naravni volni. Prednost pred prirodno volno pa ima v tem, da je molji ne poškodujejo. Kar mlečno volno podcenjuje, je manjša elastičnost, kot pri ovčji volni. Nit lanitala se ne da tako lepo raztegniti, kot nit iz prave volne. Lanital izgoreva kakor domača volna, pepel pa je nekoliko temnejši, kot iz naravne volne.

Iz 100 kg. posnetega mleka dobijo 3 kg. kazeina in ravnotoliko umetne volne. Ker je v Italiji volna zelo draga in so jo morali polovico uvažati, se izdelava volne iz mleka prav dobro obnese. Za leto 1938. pričakujejo v Italiji, da bodo dvignili produkcijo na 9 milijonov kg. umetne volne, kar znači, da bo na ta način pokrito 20% vse italijanske potrebe po volni.

Tudi v drugih državah so uvideli korist tega izuma. Na Nizozemskem bo v kratkem že 15 mlekarn opremljenih za produkcijo kazeina. Skupno bodo izdelale te mlekarnice dnevno okrog 1000 kg. kazeina, ki ga bodo izvažale v Italijo. — Na Poljskem je z Novim letom že pričela obratovati tovarna za izdelavo mlečne volne.

Pri primerni organiziranosti naših kmetov bi tudi mi lahko imeli kakšno korist, če bi prodajali kazein, ki bi ga dobili iz posnetega mleka. Seveda bi se tega dela lotile lahko le zadrage. Na ta način bi lahko dobili naš kmet iz mleka vir novih dohodkov.

bn.

Legija koroških borcev

sporoča svojim članom in nečlanom: Predstavniki Zveze legionarjev za osvoboditev severnih krajev, v kateri je včlanjena tudi naša organizacija, so se pretekli teden vrnili iz Beograda. Akcija glede uresničenja naših zahtev je v teku. Ker so v ta namen potrebni tudi statistični podatki, pozivamo zadnjič vse reflektante na priznanje dobrovoljstva, da se do 25. febr. t. l. zanesljivo javijo glavnemu odboru LKB v Ljubljani, Pred Škofijo 18-I, pismeno ali ustno ob delavnikih med 17 in 19 uro. Glavni odbor ne more obveščati o tem vsakega posebej, deloma zaradi neznanja bivališča, deloma pa tudi zaradi previsoke poštne in drugih ovir tehnične značaja. Smatrate jo vest za poslednje vabilo k prijavi. — Za pismen odgovor in pojasnila priložite znamko za Din 2. Popisovanje reflektantov se bo definitivno zaključilo dne 25. febr. 1938. Legija smatra, da je s tem izpolnila svojo tovariško dolžnost in odklanja odgovornost za škodo, ki bi nastala posameznikom zaradi opustitve prijave!